

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojne izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.— Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, oamrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopis se ne vračaja.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema tiskarstvo ulice Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame oboje se pristoje pošiljajo.

Iz državnega zbora.

Predvčeraj se je zopet sešla naša posl. zbornica ob isti nejasnosti položaja, kakoršno je bilo, ko so se poslanci v poletju razšli na počitnice. Vidi se, da stranke same ne vedo, kam bi se dele: rade bi se grele na solncu ministerske milosti, in rade bi vabile volilce na svojo stran, ropotaje z opozicijsko sabljo.

Malodochi ne vedo prav, kako bi in kaj bi, ker sta v njih klubu odprta dva meha: iz jednega piha sapa neisprosne opozicije poslanca Vašataga, iz druge pa sapa, koje bi poslanci Eim, Herold in ožji somišljeniki radi obrnili na mlin ministerskega predsednika grofa Badenija.

Nemški liberalci gledajo z jednim očesom na mehke in — oh! — tako prijetne ministerske fotelje, z drugim očesom pa na volilce, postale tako nekam čudno renitentne. Jedno roko silijo vladi, z druge pa si nadevajo togo strogih tribunov, kakor da bi hoteli v isti hip doli na ulico — proglašat sveto vojno za svobodo ljudstva.

Tudi konservativci so zbegani. Nekateri si žele, da ostanejo za vedno pod varnimi peruti Hohenwartovimi, v tistem prijetnem življenju, kjer le nekateri mislijo — za vse, kjer izvoljeni ukazujejo, ostali pa — ubogajo; drugi pa bi hoteli v svežejšo sapo in v svežejše delo za konservativno stvar in za — nemštvo. Sicer tudi Hohenwartov klub ni delal krivice nemštva, toda — tako si mislijo nemški konservativci — tepec oni, ki ne bi skušal doseči še več, ko ima že toliko.

Hrvatje in Slovenci žive itak v znamenju razpora doma in razcepljenja na Dunaju. Voz naše parlamentarne delegacije ima na vsaki strani po jedno vrv in za vsako vrv vleče nekoliko poslancev — naravno torej po fizičnem zakonu, da se voz ne zgane z mesta.

O Poljakih vemo le to, da so na dispozicijo grofa Badenija, o Italijanih pa, da so le paraziti na nemškoliberalnem deblu.

Značilna črta te slike je torej že poznana, stara: naš parlament ironizuje samega sebe.

Predvčeraj se je torej zopet sešla ta pisana družba. Najzanimivejša točka dnevnega reda je bilo

predložanje državnega proračuna za leto 1897. Suhoparna točka sicer, ali zanimiva vsikdar, ker poseza globoko v žep davkoplačevalcev. Dolge vrste števk, predloženih po gospodu finančnem ministru, nam pravijo torej, da bomo imeli v bodočem letu 692,161.183 gl. izdatkov in 692,703.959 gl. dohodkov — in bode torej — o sreče! — 542.776 gl. prebitka. Za državni zbor trebalo bode 407.892 gl. več vsled volilne preosnove, oziroma pomnoženja števila poslancev. Ministerstvo za deželno brambo zahteva 1,092.704 gl. več nego sedaj, naučno ministerstvo 1,023.672 gl. več, potreščina finančnega ministerstva se je povišala za 8,365.181 gl., ministerstvo trgovine je povišalo svoje zahteve za 1,776.584 gl., a ministerstvo železnic za 4,322.370 gl. Slednjič se je povišal proračun ministerstva za poljedelstvo za 216.397 gl. in ministerstvo za pravosodje za 1,972.109 gl.

Tako vidimo, da vsa ministerstva zahtevajo več nego do sedaj. Za večje potrebe treba seveda tudi več pokritja, in res je izračunal finančni minister, da bode letošnje pokritje za 26,697.569 gl. večje nego lanijsko. Med raznimi dohodki, ki jih je postavil finančni minister v proračun, sti nas zbolji v oči svoti o direktnih in indirektnih davkih. Znano je sicer že, da indirektni davki daleč presežajo direktne davke. To je kaj pregnantno izraženo v letošnjem proračunu. Po menenju finančnega ministra se povišajo letos direktni davki za 708.600 gl., indirektni pa za 16,856.560 gl. Ta številka je prezanimiva. V prispevanju za indirektno dohodke države se udeležujejo — in to po velikem delu — tudi oni državljani, ki nimajo posestev in ki žive od dela svojih rok. Krivična je torej trditev, da le-tim ne gredo politična prava, ker ne plačujejo davkov. Plačujejo jih, plačujejo, pa še kako. Samo davek na užitnine se poviša v bodočem letu po računu fin. ministra za 9.659.600 gl. Kdo plačuje ta davek? Konsument. In kje je ogromen del konsumentov? To naj pomislijo oni, ki menijo, da zagovarjajo Bog zna kako pravo in da so najtrdnjej stebri države, kadar vzkracajo politične pravice širšim slojem!

Za investicije se porabi v bodočem letu 25,391.690 gl. Večje svote so določene za zidanje uradnih poslopij, za brzojav in telefon, za gradbo

železnic, za subvencije lokalnim železnicam, za gradbo vojašnic, občini praški za javna dela, za pristanišča ob Vltavi in Labi itd. Tu bi bilo pripomniti, da so na drugo železniško zvezo Trsta menda — pozabili.

Kakor je že tako navada, je gosp. finančni minister razsežno utemeljeval svoj proračun. Zagotovil je, da je računal previdno in vestno. Storil je pa tudi mnogo obljub v imenu vlade. Za preosnovo zemljiškega davka je že vse pripravljeno, zakon o davku na osebne dohodke se tudi dovrši v tem zasedanju; preosnova pristojbin je tudi v delu; prodaja soli za živino bode s v o b o d n a, toda zlorabe se bodo kaznovala, pogodba z Ogersko se dožene na stališču pravičnosti, da ne bode škode nikomur itd. itd.

Vse to bi nam ugajalo, ali ne ugaja nam izjava ministrova, da se uravnava plač uradnikom mora uravnati s povišanjem dohodkov na užitninskem davku. Ne ugaja nam to se stališča siromašnih konsumentov, niti se stališča uradnikov samih. Uradniki nižih vret so zares siromašno plačani, skoro bi rekli nedostojno njih socialnega stališča. Ali treba pa res zboljšati stanje uradnika le na račun siromašnejih slojev in spravljati ti dve vprašanji v zvezo jedno z drugo? Na ta način se le zavlačuje uravnava plač.

Minister je zagovarjal novo uredbo banke, kakor je dogovorjena z Ogersko. Oporekal je govorici, da bode imela Ogerska več upliva na banko nego pa Avstrija. Dolg banki 80 milijonov se je znižal za Avstrijo na 30 milijonov.

O valutnem vprašanju je povedal, da vlada nameruje umakniti 112 milijonov državnih not, položiti za iste v banki 80 do 90 milijonov v zlatu, a banka izda za to svoto not po 10 kron in srebrnih komadov po 5 kron za 32 ali 22 milijonov.

Ako smemo verjeti uradnemu poročilu je zbornica živahno pritrjevala govoru finančnega ministra.

Po tem govoru se je vnel jako zanimiv razgovor politične naravi.

Prvi se je oglasil češki poslanec Kaizl, ki je obžaloval, da se je proračun predložil še tej zbornici; posl. K u e n b u r g in tovariši so interpelevali radi govora namestnika Thuna na kato-

PODLISTEK.

Gospod Josip.

Humoreska

1.

Gospod Josip Oblak je posestnik malega plemiškega imetja nekje ob Kolpi. Po rodu je iz Ljubljane, kjer je služil čez dvanast let kakor podčastnik pri „kranjskih Janezih“. Po teh dvanajstih letih je bil Oblak umirovljen, ker ni imel potrebnih nauk, da bi zamogel dalje napredovati.

Ker je za svojega vojaškega življenja jako ščedil, je imel o izstopu iz vojakov shranjeno že znatno svotico. Po svojem „umirovljenju“ je premišljeval, kam bi se podal, da bi zamogel varčno in dobro živeti. V tem je čul Josip, da prodaja neki zadolženi plemič majhen gradič ob Kolpi. Brž je pohitel tje in se kmalu pogodil z lastnikom.

Tako je postal gospod Josip Oblak lastnik malega gradu.

Izmed svojih sorodnikov je imel jedino še edno teto, staro Nežo. Ker je le-ta živela jako

uborno, jo je Oblak — da ne bi trebalo gospodariti njemu samemu, — poklical k sebi na grad, da bi tu pri njem preživela svoje stare dni. — Neža ga je ubogala z veseljem in se kmalu preselila na Oblakov grad, na Strugo.

Sedaj mu je bilo srce na mestu. Iz prva si je moral nabaviti še marsikaj potrebnega: krme, živeža za hišo, pohištva. Toda tudi tega je naku-pil lahko, ker mu je ostala še dobra četrtnina novcev od denarja, izdanega za grad.

In sedaj je živel umirovljeni vojaški narednik in posestnik malega gradu zelo varčno se svojo staro teto Nežo, kajti — da govorim resnico — Oblak je bil skopuh prvega reda. Na svojo veliko radost je spoznal kmalu, da je Neža istotako skopa, kakor on — da sta torej kakor ustvarjena drug za drugega. In v takem društvu se že kaj naredi. Gospod Josip se je jako malo brigal za svoj želo-dec. Ta je moral biti zadovoljen z najprostejšo hrano. No, in zato je, kadar je bil gospod Josip kje v gostih, jel za tri ljudi, in videlo se je, da on dobro ume razlikovati boljše od slabšega. Tuji stoli so mu bili nad vse mila stvar. Ako je vedel,

da bodo pri kakem sosedu gosti, tedaj je prišel on tje tudi — če ni bil povabljen. Tega mu tudi ni nihče zameril naposled, ker to ni neobično v naši gostoljubni zemlji. Kdor je došel, dobrodošel! Zamerili pa so mu nekaj dzugega. On sam ni še nikdar koga povabil. In ako je kdo prišel slučajno, se je že znal kam skriti gospod Josip, Neža pa je že vedela odpraviti gosta z izgovorom, dani gospoda doma. Vabil pa ni nikogar.

Če so ga njegovi znanci spominjali na to v šali, je že vedel gospod Josip povedati koji vzrok.

„Bo že tako!“ je odgovoril smeje se; ali: „Moja vrata so odprta vsakomur!“ To je bilo že res, ali kaj pomaga, „ko ni bilo gospodarja“, ako je kdo prišel skozi vrata.

Zaradi tega je postal naposled gospod Josip Oblak tudi smešna oseba. Ako so hoteli povedati o kom, da ni gostoljuben, so rekli: „ima rad goste, kakor gospod Josip!“ Ali, ako je hotel kdo povedati, da ne more priti izakega razloga v goste, je sporočil: „ne morem priti, ker me je že prej povabil gospod Josip Oblak!“ In tako dalje.

(Pride še.)

liškem shodu v Solnogradu (Kaj se še niso pomirili?! Stavec.); češ, da se nekateri cilji kat. shoda ne ujemajo z državnimi osnovnimi zakoni; posl. Herold in tovariši so stavili nujen predlog radi varstva čeških manjšin. Herold je očital državnim oblastim, da povspešujejo ponemčevanje. Slednjič je stavil nemško-liberalni posl. Pergelt nujen predlog, v kojem je tožil, kako grozno so preganjani ti ubogi Nemci.

Na to se je dvignil grof B a d e n i, da izjavi, da se lokalni spori na Češkem razplinjajo za agitacijske svrhe. Vlado tožijo Čehi in Nemci. Toda govornik je uverjen, da je to gibanje le na površju in da še ni prodrlo v dušo ljudstva. Jednako-pravnosti na Češkem ni zadržka, za narodne demonstracije pa ni prostora. Brez žrtve od nasprotne stranke ni možno doseči velikega prava. Poslanecem je moralna dolžnost, da uplivajo pomirljivo. Vlada stori gotovo tako. Vlada pripozna stališče enakopravnosti in jednako veljavnosti obeh narodov. Oblasti so obvezane, da ščitajo vsakogar v zakonitem posluževanju svojega narodnega prava. Tu gre torej za dve metodi: da se poplača ozir z ozirom, ali pa se postavi sila proti sili.

Na prvi metodi bode rada sodelovala vlada, na drugi pa ne! Oni narod, ki prvi da izgled tolerancije, deloval bode že s tem blagoslovno, a zajedno postavi oni drugi narod v nepravo. Dva činitelja morata pomagati, da se doseže mir: vlada in obe narodnosti. Najbolji nameni vlade ostajajo brezvapešni, ako obe narodnosti nočeti stopiti na tla narodnega miru.

Na izvajanja ministerskega predsednika sta odgovorila Čeh Kaftan in Nemec dr. Russ. Kaftan je z veseljem pozdravil izjavo ministrovo v nadi, da bodo lepim besedam sledila primerna dejanja; Nemec Russ pa je rekel, da še nikdar ni bilo tako malo nade do narodnega miru kakor sedaj. Vlada je obvezana, da čuva narodna pojavljanja Nemcev na domačih tleh. (Kaj pa z češkimi manjšinami na istih tleh?! Mar te nimajo pravice do življenja?! O tem se suče ves prepir. A Nemci so tisti, ki nočejo nikakor pripoznati pravic čeških manjšin v mestih, po večini nemških, dočim Čehi nočejo žrtvovati teh svojih manjšin. Nemci se torej krivi, da je tisto bolestno stanje, o katerem je govoril dr. Russ). Slednjič je še grozil ta vrli mož, da si bodo Nemci pomagali sami, ako jih ne bo čuvala vlada.

Na to se je prekinila seja; prihodnja bode v soboto.

Tretji spol.

Po Viljumu Ferrero v „La Revue des revues“.
(Zvršetak.)

Doslej smo razmotrivali samo slabo stran tega problema: vse, kar nenaravnega, narejenega „spinters“ zanaša v čustvo, ideje in navade družbe; sedaj pa se moramo ozreti na dobro stran, na službe, katere neomožena ženska opravlja družbi, ki jo izključuje od največjega in najnotrajnejšega veselja resničnega življenja.

Znano je, da je Angleško dežela, kjer so človekoljubna podjetja najbolj razvita; čuditi se je raznoličnosti oblik, obsegu in popolnosti organizacij in bogastvu, s katerim razpolagajo. To je tem čudovitejša, ker delavna človekoljubnost na Angleškem nima na razpolaganje silnih pomožnih močij vere, kakor na Francoskem in v Italiji. Angleška cerkev nima ničesar, kar bi se moglo primerjati s čudovitim izvrševanjem ljubezni do bližnjega, kakoršna se nahaja v katoliški cerkvi; kar pa zadeva disidentne (razkolne) cerkve, so premnogobrojne in premajhne, da bi bile mogle ustvariti takih ogromnih organizacij.

Da se je ljubezen do bližnjega na Angleškem vender-le tako velikanško razvila, zahvaliti se je za to uplivu „misses“, „spinters“, neomoženim ženskam višjih razredov. Pri vseh teh napravah se vidi, da so „misses“, starejše gospodičine, njih duša in opora: večkrat so dale idejo za ustanovitve in jo izvršile; skoro vedno vodijo podjetje, preskrbujejo denar in v resnici prevzemajo delo mož, ki imajo mnogo preveč opraviti, da bi se bavili s takimi stvarmi. Ravno tako se neomožene ženske udeležujejo vseh agitacij v prid kakega neurečnega razreda in so njih najnavdušenejši apostoli (To se baš sedaj na Angleškem kaže v agi-

tacijah za osvobodjenje turških Armencev. — Op. prel.), dobiti jih je v vseh sentimentalnih križarskih vojskah, v vojski za odpravljanje suženjstva v naselbinah in za preosnovno norišnic, vedno začreče, neutrudljive, vesele, da morejo delovati za blagor tolpe nesrečnikov, resničnih in takih, ki le hočejo biti nesrečni, včasih kažoče se v podobi don Quijota, včasih pa tudi v podobi velikih svetnikov, a vedno simpatične, vedno vredne občudovanja in spoštovanja. Čuden je zaključek, ki izhaja iz tega: dandanes vidimo, kako se sam od sebe in brez upliva verskih idej razvija tisti celibat, katerega so doslej imeli za monopol verstva. Angleško je polno nun, katere brez obljube in živčev sredi družbe vrše prav tista psihološka in socialna dela, kot „soeurs de Marie auxiliaires“ ali „petites soeurs des pauvres“. Socialni pomen tega dejstva je velik. Moderna družba potrebuje mnogobrojno četo bolniških strežnikov, ki hite na pomoč v boju za življenje ranjenim. Zadnji čas je bilo mnogo prepiranja o ljubezni do bližnjega in njenih učinkih; dokazovalo se je, da se splošno izvršuje precej nespametno in da čestokrat vzgaja nov rod slabotnežev; vse to je popolnoma resnično, a vse te ne dokazuje ničesar, kajti ljubezen do bližnjega, naj se kaže še tako nespametno, je o sedanjih razmerah organska potreba v družbi, ki dan za dnevom zahteva preveč žrtev, da bi jih vse izročili bedi in obupu. Ko bi se ljubezen do bližnjega hipoma spravila s sveta, morda bi se človeštvo kakor biološko pleme povzdignilo; a družba bi kot taka, kakor je sedaj, oslabela, kajti iz vseh teh bolestij, ki bi bile brez olajšanja, bi prej ali slej postale razdejavajoče sile. Zato potrebuje družba gotovo število bolniških strežnikov; da pa se izpolnuje ta poklic, nahaja se v človeški naravi močna sila, usmiljenost ženske, potreba, slabotnike čuvati in podpirati, ki izvira iz materinskega čustva in je skoro njega odsev. A če je ženska mati, ustreza temu nagonu po podpiranju slabotnikov dovoljno na lastnih otrocih; ako se torej ženska hoče žrtvovati nesrečnikom, ne sme imeti otroka, in želja izkazovati dobrote, ki posmrtnikov ne more dosežati, mora se, vojena od lastne koristi in sočutja, raztezati na širši krog podpore potrebnih. Da se ženska izpremeni v strežnico v naših socialnih boleznih, mora se v njej zatreti materinsko čustvo in v njej obuditi dolžnost, odreči se ljubezni: težka naloga, katero je v nekaterih zahodnih deželah doslej prevzela katoliška cerkev. To je morda največja usluga, katero je krščanstvo storilo človeštvu; uporabljuje dejanjska mistična nagnenja, socialno bedo in prevarjene ljubezenske nade v velikem številu mladih deklic, našlo je sredstvo, zbrati vojsko nun, ki so se odrekle ljubezni in materinstvu ter prevzele ulogo milosrdne ob bolniški postelji trpečega človeštva. Krščanstvo je dalo na ta način svetu čudovite organizacije dobrotelčnih devic, o katerih je poznal klasiški stari vek le jako skromne primere; in katoliška cerkev, ki je od vseh krščanskih cerkv najboljše izvedla praktično stran svoje organizacije, dobila je s tem moč, vključ svojim mnogobrojnimi in ponovljenim porazom na političnem polju, da se je obdržala kakor jedna velikih moralnih svetovnih oblastij.

Na Angleškem vsega tega ni; sila je nepotrebna in ni več verskega novačenja in vojaške discipline; človekoljubni celibat žensk se anuje sam ob sebi, lahko, brez napora. Ni treba obljube, da ohrani čistost, ni treba nikakega samostanskega strinjanja, da se po dobrotelnosti hlepeči angleški „spinter“ vzame sleherni želja po materinskem veselju; družba jej je kratko malo odreka in nezmožnost je v tem, kakor tudi v vseh drugih slučajih, večja zapreka nego vse grožnje in vse obljube. Ker je prvi pogoj socialne ljubezni do bližnjega, zatrtje materinskega čustva, zajamčen od splošnega stanja družbe, te Vestalke in dobrovoljne nune lahko žive v družbi, občujejo z moškimi in ženskami, ne da bi iskale zavetja za samostanskimi zidovi in ne da bi siloma zapirale svoje uho glasu sveta in življenja; zveste ostanejo svoji misli, ker bi se jej nikakor ne mogle odtegniti, in sestavljale bodo posvetno posestrimstvo, kakoršnega zgodovina, kolikor jaz sodim, dosihdob še ne more pokazati. Brez moralne sile, brez stroge organizacije, ne da bi se kaka duša strla pod železno disciplino, organizuje se človekoljubni celibat sredi angleške družbe, na nepreglednem

bojišču, pokritem od mrtvecev in ranjencev, in čudovito igra svojo ulogo, kakor vse organizacije, ki so se ustanovile same od sebe, s soglasanjem volje, ki se razvija na ven in nehoté.

O tej priliki lahko opazimo jeden najčudovitejših pojavov socialnega življenja, to je način, kako včasih kaka družba nevedé prihaja do tega, da lastne bolezni rabi v svoj prid in celo bolestnim delom svojega organizma izvablja življensko opravilo. Ta silni ženski celibat je vsekako skrajno bolestni pojav, a angleška družba je dobila iz njega organizacijo ljubezni do bližnjega: najsvobodnejšo, od družih najmanj zavisto in ravno zato najčudovitejšo. Preložil Al. B—č.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 2. oktobra 1896.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) O prvi seji poslanske zbornice govorimo na drugem mestu. Tam omenjamo predloženega proračuna, v kolikor nam to dopušča prostor. Znamenita je bila izjava ministra predsednika ozirom na narodne boje na Češkem. Čehi so bili zadovoljni s to izjavo, s pristavkom seveda, da za lepimi besedami pričakujejo tudi primernih dejanj. Ker pa menimo, da pametna načela ne smejo veljati samo za Češko, ampak za vso državo, pridržujemo si, da izvedemo zaključke tudi za naše pokrajine iz gori omenjenih izvajanj grofa Badenija.

V uvodu svojemu spisu na prvem mestu vrgli smo v naglici na papir svoje menenje o strankah v parlamentu in njih sedanjem položaju. To menenje je oprto na doseđanja opazovanja; razume pa se ob sebi, da niso izključena presenečenja.

Zato treba, da beležimo tudi vesti, ki niso popolnoma v soglasju z onim menenjem; vesti, ki govore, da je na Dunaju v kratkem ali celó v bližnjih dneh pričakovati imenitnih dogodkov. Je že mogoče, da so izvajanja grofa Badenija tako razburila nemške liberalce — dasi govore iste le o enakem pravu, toda gospôda so že taki, da ne morejo čuti o pravici za vse —, da hote povspešiti krizo. Liberalci zahtevajo baje, naj bi sedanja zbornica ne razpravljala o proračunu, ampak dovolil naj bi se le provizorij, obsežajoči več mesecev in hočejo tako prisiliti vlado, da bi razpustila zbornico ali pa da bi — odstopila. Temu pa da se upira grof Badeni. Nekako dobro znamenje bi bilo za namene grofa Badenija, ako ga levica res hoče strmoglaviti. Grof Badeni da se nikakor ne misli udati pritisku nemške levice, ampak da hoče v skrajnem slučaju izposlovati posebno cesarsko naredbo, na koje podlagi bi provizorično vodil upravo. Ako bi se to posrečilo grofu Badeniju, potrjeno bi bilo vendar-le naše na uvodnem mestu izjavljeno menenje, da je namreč zbornica — obnemogla.

Zakonski načrt, določujoči število novincev za leto 1897, zahteva 59.210 novakov za vojsko in 10.000 za domobranstvo. Vojni odsek je že vsprejel ta zakon.

Ruski car v Parizu. Sedaj že je došlo v Pariz na stotisoče tujcev. Vsi hoteli so prenapolnjeni. Za okna po hišah, mimo katerih se bode vozil car, plačujejo se ogromne svote. Skoro bode dovršena dekoracija vsega Pariza. Dekoracije so sijajne. Na stotisoče ljudi se podijo po ulicah, občudujoči ta dekorativna dela.

O poroki italijanskega kraljeviča. Princezo Jeleno črnogorsko vsprejme v naročje katoliške Cerkve veliki prior v Baru, magr. Picci-celli v barski cerkvi sv. Nikolaja. Poroka bode v rimski cerkvi S. Maria degli Angeli. Papež je dovolil, da tudi duhovščina te cerkve prisostvuje svečanosti. Poroki, ki bode dne 24. t. m., bode prisostvovala vsa črnogorska vladarska obitelj, veliki knez Peter Nikolajevič, vojvoda Leuchten-berški, kraljica Maria Pia, portugalski kraljevski par, kraljevski par saksonski ter nadvojvoda Rainer sê soprogo.

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bode imel no-coj ob 7. uri zvečer svojo sejo. Ker bode na dnevnem redu pogovor o sestavi centralnega volilnega odbora, naprošeni so vsi odborniki in njih namestniki, da se udeležijo te važne seje. Centralni odbor treba zasnovati čim preje, ker se z drugo nedeljo prično volilni shodi po okolici. Na delo torej, v takih važnih časih treba, da so na delu — vsi!

Nj. Vel. cesar se je vrnil včeraj popoldne v Budimpešto. Službenega vsprejema ni bilo.

Umrl je v Dornbergu znani rodoljub in podžupan, g. Ferdinand Peruzzi. Pokojnik je bil znan po vsem Goriškem; kaj živim zanimanjem je posejal v vse narodno življenje. Blag mu spomin!

Knez Schönburg, podpredsednik gosposke zbornice, umrl je sinoč na Dunaju po dolgotrajni bolezni.

Premil. škof A. Šterk na Rocolu. Naš prem. škof je obiskal dne 30. m. m. novo cerkev sv. Vincenca na Rocolu. Vrhovnega dušnega pastirja so vsprejeli župnik župnije sv. Antona novega, don Fabris, duhovščina, dodeljena novi cerkvi, predsednik odbora za zgradbo cerkve, baron Alber, nekateri člani tega odbora ter inženirja Righetti in Nordio, ki sta gradila to cerkev. Hiše v obližju cerkve so bile odicene zastavami in zelenjem, kajti ta obisk je bil za tamošnje prebivalstvo imeniten dogodek. V cerkvi zelenjem okrašeni se je nabrala množica ljudstva. Po sv. maši, koji so prisostvovali tudi zgorej omenjeni gospodje, ogledal si je prem. škof novo zgradbo jako podrobno. O slovesu je izrekel svojo zadovoljnost!

Nov zdravnik. Vpokojeni zdravnik c. in kr. mornarice Vaclav Svoboda nastanil se je v Trstu, vrnivši se z Dunaja, kjer se je bavil s specialnimi studijami. Dr. Svoboda je specialist za bolezni otrok.

Izlet „Tržaškega Sokola“. Včeraj smo dobili poročilo, da delajo v Križu velikanske priprave za vsprejem „Tržaškega Sokola“ in da kar tekmujejo fantje, dekleta in stari možje, kako bi najbolje počastili goste. Zatrjajo nas, da bode to prepomenben dan v življenju naše gornje okolice. Pravi kriški domačini hočejo dokazati, da so bila le umetna sredstva, ki so njih vas nekako odtujala naši domovinski stvari. Podati hočejo dokaz, da se Križani čutijo z sorojaki in da hočejo ostati v tej svoji ljubezni.

Na licu veselice bode n. pr. vihrala trobojnica kriških fantov, prirejena iz 72 metrov blaga.

Ta naša narodna slavnost bode Križanom — tudi to nam poročajo — tem znameniteja, ker bodo zajedno proslavljali imendan našega presvitlega vladarja — imeli bodo torej hkratu dvojno slavnost: narodno in dinastiško.

Vožni listki za posebni vlak se bodo dobivali na pestaji. Ker so tudi vsa ostala narodna društva v mestu in v okolici zanimajo za ta izlet, smemo pričakovati prav lepe udeležbe.

Občno delavsko in izobraževalno, pravovarstveno in podporno društvo v Trstu vabi na javni shod, ki bode v Škedenji v nedeljo dne 4. oktobra. Program shodu bode sledeči: 1. Nagovor predsednika. 2. Važnost socialnega gibanja za delavski stan. Govori M. Kamušič. 3. Razni predlogi in nasveti. 4. Volitev krajnega odbora. 5. Ustanovitev podružnice. 6. Sprejemanje novih članov. Shod se bode vršil popoldne ob 4½ uri — v Sancinovi krčmi. Delavci! Zopet Vas kličejo na javni shod, da se poučite o važnem delavskem gibanju — o zahtevanju delavskih in kmečkih mas. Udeležite se v velikem številu, da pokažete svetu, da vam je mar Vaša delavska stvar. Važen bode tudi shod zaradi pogovorov in priprave za bodoče državne volitve v peti kuriji. Sklicatelj.

Otvoritevna slavnost „Narodnega doma“ v Ljubljani dne 10. in 11. oktobra 1896. I.

Dne 10. oktobra. I. Slavnostna predstava „Dramatičnega društva“ v deželnem gledališču ob svečani razsvitljavi vnanjih prostorov. Začetek točno ob 7. uri, zvršetak ob 9. uri zvečer. Vstopnice in vabila se dobivajo v trafiki kustasa Šešarka in na večer predstave pri blagajnici v gledališču. Po gledališki predstavi koncert v spodnjih prostorih „Narodnega doma“. Vojaška godba, petje društev „Ljubljane“ in „Slavca“. Vstopnina za osebo 50 kr. — Čisti dohodek je namenjen društvu „Narodni dom“ v Ljubljani. Vstopnice se dobivajo v prodajalnicah gg. V. Petričiča na Mestnem trgu št. 21 in A. Zagorjana na Kongresnem trgu št. 7 in na večer koncerta pri društvenih blagajnah v poslopji.

Dne 11. oktobra. III. Ob 11. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ slavnostno zborovanje društva. Prolog, nagovor predsednikov, čitanje zgodovine. Toaleta slavnostna. IV. Ob 2. uri popoldne banket v sokolovi telovad-

nici. Oglasila vsprejemata do 8. oktobra t. opoldne iz prijaznosti gg. P. Skale in A. Verhunc. Couvert za osebo 2 gld. Sijajni ples „Narodne Čitalnice“ v veliki dvorani „Narodnega doma“. Pristop imejo le društveniki in povabljeni gostje. — Vabila se glasé na osebo, vstopnice se dajo proti izkazu vabila.

Vstopnina: za osebo 2 gld., za rodbino 4 gld. Vstopnice se dobivajo proti izkazu vabila v prodajalnicah gg. V. Petričiča in A. Zagorjana. Začetek ob 8. uri zvečer. Čisti dohodek je namenjen „Narodnemu domu“. Toaleta slavnostna.

Brzljavi Lamurskega pozdrav gosp. Luki Svetcu, ni slovel tako, kakor je bil priobčen v „Edinosti“, nego tako:

V blagor drage domovine
Zdrav nam biva, dične sine,
Dokaj še učkaj let!
Ko se božji srd uteši,
Sloga srečo nam pospeši,
Naš bo spet slovenski svet.

V krvi je, v plemenu! Še dandanes je razširjenih jako krivih pojmov o postanku, o bitstvu in o vzrokih antisemitizma. Mnogi se ne brigajo toliko, da bi proučevali antisemitsko gibanje; mnogi se brigajo sicer, toda crpijo svoje informacije iz raznih velikih listov, koje pišejo in zalagajo — židje. Vsakdo si lahko misli sam, kake so te informacije, saj je prav židom najbolj ležeče na tem, da svet ne pozna bitstva antisemitizma.

Kako se vendar trudijo židovski listi na vse pretege, da bi protisemitsko gibanje proglasili za „sramoto XIX. stoletja“! Oni širijo menenje — in mnogi verujejo temu —, da to gibanje izvira le iz verske nestrpnosti, iz sovražstva do židovske vere. Ako bi bilo res tako, potem bi bili mi prvi, ki bi obsojali antisemitsko gibanje, kajti mi obsojamo nestrpljivost že se svojega krščanskega stališča, in naj se ta nestrpljivost pojavlja že proti narodu, veri ali stanovom.

Ali to ni tako. Antisemitsko gibanje ni naperjeno proti židovski veri, ampak proti poznanim grdim lastnostim židovskega plemena. Med temi lastnostmi je tudi tista brezobzirna pohlepnost po svetnem blagu, so tista gospodarska načela, ki spremljajo Žida povsodi.

V dokaz temu nam poročajo povsem avtentično:

Bilo je na velikih vajah na Ogerskem blizu Čakavca. Vojaška potrula došla je do hiše nekega ogerskega kmeta. Ker so bili vojaki lačni, naprosili so kmeta, naj jim proda nekoliko kruha. Kmet je tekel takoj v hišo in je prinesel hleb kruha. Vidé pa, da jeden hleb ne zadošča, šel je po še jednega. Vojaki, povživši kruh, so hoteli plačati, a dobri kmet ni hotel niti novčiča.

Drugače se je dogodilo pri nekem židu v Čakavcu. Isti je zahteval za jeden komad kruha 32 nč., a potem, ko je videl, kako lačni so vojaki, je zahteval za jedno štrugo 1 gld. 20 nvč. Ceno vina pa je narasel kar hkratu — v navzočnosti vojakov — od 32 nvč. na 64. In potem, ko je z dotičnim tako nečloveški oskubljenim vojakom došel častnik protestovat proti takemu brezvestnemu izmozgovanju, zavrnil ga je Žid takim cinizmom, kakoršen je možen le ob načelih, ki so lastni židovskemu — plemenu.

Tu vidimo torej: kako je postopal kristijan in kako Žid. To je torej tista gospodarska praksa, ki tiči že — v plemenu. Ne rečemo, da bi ne bilo izjem toliko na krščanski kakor na židovski strani, ampak priznavamo, da se dobi tudi dobrih Židov in slabih kristijanov. Glavno plemensko svojstvo je pa gotovo tako, kakor smo je označili gori, na tej in oni strani.

Prav imajo torej oni, ki pravijo, da Židje niso le druge vere, ampak tudi druge krvi, drugega plemena. S tega stališča treba soditi antisemitsko gibanje. To gibanje je gospodarske naravi. Zato pa je le obžalovati, da Židje igrajo tu in tam ulogo narodnih prvoboriteljev. Oni niso ne Nemci, ne Italijani, ne Madjari, oni so pleme za-se. Politične in narodne borbe med krščanskimi narodi so jim le sredstvo za izkoriščevanje v prid svojemu lastnemu židovskemu plemenu.

Židje naj le ostanejo Židje po svoji veri! Nikdo jim ne poreče žal-beseče radi tega. Naša borba velja izvestnim svojstvom njih plemena; zlasti pa načelom in praksi, ki so jih zanesli v go-

lpoštenemu delu in plemenitemu tekmovanju. Teh svojstev naj se iznebi židovsko pleme in kraj bode vsemu antisemitizmu.

Nekaj črtic. Po vasi drsa suha možka podoba, oblečena v poglodano obleko. Po jopiču in oprsniku bliščijo nepotrebne pege, pike in proge. Smelo pogledava na okna, kjer je videl ženo ali dekle, vedno pripravljen izpustiti rezko pušico, pred katero se umičejo sramežljivi ženski obrazi. Mimogre- dočim kmetским dekletam šepče puhle dovtype, a one povešajo poštena deklška očesa. Mladim deklicam rad ščiplje lice. Smeja se, kadar drugi jočejo, in spat hodi, kadar hitijo drugi za delom. Vedno mu kaj manjka. Zdaj ima plehka usta, zdaj ga v prsib nekaj tišči, zdaj ga boli glava, a zdaj želodec. Solnce mu je v jutro prepekoče in oblačni dnevi so mu čmerikavi. Sploh: sam ne vé, kaj hoče. Ljudje ga imenujejo: stari greh. — Ni mu bilo treba tacega imena, tudi ne tacega življenja. Vzredil bi bil lahko domovini krepkih sinov in zvestih hčer. Saj mu ni manjkalo sredstev! Sinovi bi mu bili v ponos in hčere še posebej, da bi pomagale materi čistiti pege in njegove obleke.

Po poti sope ostarel mož, zdrave barve, oblečen v čedno okrpno obleko. Vrača se od dela, ter nese v oprtniku sadje, ki je pocepalo iz ovčnih dreves. Obsuva ga vaška otročad: „Stric, stric! meni jedno hruško, meni jedno jabolko, meni jeden orešek!“ Sedši, porazdelivši, vsklika: „Srečni moji mali!“ Potem si nadevlje zopet prazni oprtnik in odhaja. „Hvala stric, z Bogom, stric!“

Pred ogledalom stoji ženska in stiska svoje lase v vroče klešče, razčesava jih in popravlja. Na licu si ogledava nekdanjo lečico lepote, posiplje obraz z belim prahom in maše si ga s plavilom in drugo spako. Gladi in gubi svojo krilo po modri, pripenja koketni klobuček na že redke lase, pa beži iz sobe na cesto: po cesti gori in doli, metaje žareče poglede na desno in levo in vse vprek. Prišedša domov išče žlice, vilic in kupice, pa spet izleti. — Kaj ti je treba vzletavati zdaj? Ostani raje doma in vzemi v roke rožni venec in moli za oni greh, ki je prodrl toliko vrlih mladeničev.

V zdiču plete in šiva dekle zdravega lica. Mladi rod kramlja okoli nje: teta, tudi meni par nogavic, meni novo kapico, meni novo krilice. „Dušice! da, da. Vsakemu za kar prosil!“ — V nedeljo se obleče teta Mica v praznu obleko po poštenem narodnem kroju, ovije si glavo v belo pečo ravno tako, kakor si jo je mati njena ovijala in gre v cerkev. Ž nje gre mlada Mičica, njena nečakinja. Teta meli za drage mrtve, ali morda še žive? Za koga pa dekletce Mičica?

Vojna brodovja na Votoku. Sedaj, ko se je zopet jedenkrat pojavilo večno „vstočno vprašanje“ na površju, zanimivo je znati, koliko ladij evropskih držav — prodaja dolg čas v Levanti.

Angleška ima tam 9 križark-oklopnice, 8 običnih križark, 4 križarke-torpedovke, 1 ladijo za lov na torpede, 3 avize in 2 ladiji-topničarki.

Avstrija: 1 oklopnico, 1 avizo.
Italija: 4 oklopnice, 1 torpedovko, 2 avizo.
Nemčija: 1 avizo, 4 šolske ladije.
Rusija: 2 oklopnice, 4 ladije-topničarke.
Francoska: 1 oklopnico, 2 križarki, 2 torpedovki, 2 avizo, in slednjič

Zjedinjene države severoameriške: 4 križarke-oklopnice.

Kakor je razvidno iz tega, ima Angleška v Levanti po številu baš tako močno brodovje (27 ladij), kakor vse druge države vkupe, nešteti Zjedinjene države. Po kakovosti pa je angleško brodovje močnejše že zaradi torpedovk.

Mizerija v Turčiji. Berolinska „Post“ javlja iz Carjagrada: Dve leti že traja uporno gibanje po Anatoliji, Makedoniji, Siriji in Kreti. Turčija je mobilizovala proti upornikom, razven nekoliko polkov stalne vojske, tudi 25.000 mož „redif“ (domobranstva). Ker pa so „redif“ malone vsi oženjeni in očetje, sme se računati, da je to mobilizacijo ostalo okoli 800.000 ženskih in otrok brez reditelja. Potem je vpoštevati tudi drugo zlo: da namreč turški vojaki ne dobivajo plače, — ker so blagajne prazne. Jedva da dobé kaj jesti, tore niti ni misliti na to, da bi domobranec pod orožjem mogel podpirati svojo obitelj.

Tekom upora v Mali Aziji, računi se, da je padlo okolo 40.000 Armencev, večina njih so bili očetje. V sled tega palo je okolo 120.000 ženskih in otrok v skrajno mizerijo.

Finančne zadrege Turčije dosegle so neverojetno stopinjo. Že jedno leto in pol ugibajo, na koji način bi se dale uravnati finance turškega cesarstva. Predložile se je bilo, da naj se uradnikom zniža plača za 25%, toda sultan se je uprl temu, da: za reakcijo je malo zatem celó povišal plačo nekaterim svojim ministrom. Poslednji čas pa je sultan došel zopet na ta predmet. A privolil bi le, da se zniža plača dostojanstvenikom in visokim uradnikom, kajti dotakniti se plače nižih uradnikov, značilo bi revolucijo.

Ubojstvo zaradi štirih novčičev. V občini Heu-Osaba pri Miškolcu dogodilo se je strašno hudodelstvo. Kmeti fant Anton Tóth je napadel in pretepel trgovca Ljudevita Weiss, ker mu je poslednji odtegnil štiri novčiče od krvavo zaslužene dnine. Weiss je obležal mrtev. Bil je 66 let star. Morilec je pobegnil.

Pariške cvetličarke za carico. Prodajalke cvetlic v Parizu so zaključile, poslati ruski carici povodom nje bivanja v Parizu veliko deputacijo iz svoje srede. Ta deputacija naj izroči carici impozanten šopek cvetlic. Prošnja za dovoljenje te deputacije leži pri ministerstvu, koje jo brez sumnje reši povoljno.

Koledar. Danes (3.): Kandid, mučenec: Evald, muč. — (4., IX. pobink. nedelja): Nedelja rožnega venca. Frančišek. — V ponedeljek (5.): Placid in tovariši mučenci; Gala, vdova. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 6. uri 4 min., zatoni ob 5. uri 34 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 17,5 stop., ob 2 pop. 19. stop. C.

Zola - realizem in „portretne karikature“.

(Dalje.)

„Naturalizem propada“. Tako pišete Vi, in tako pišejo drugi že do — 30 let... In prav bi bilo, da bi umrl! Nu, doslej kaže še slabo, ker naturalizem je še vedno močan v vseh slovstvih; sedaj pa se naravnost šopiri tudi v slikarstvu in v kiparstvu. Pa kakor rečeno: *mox pereat!*

A realizem? — „Resnica naj vas (pisatelji!) vodi povsodi: naravo, svet, življenje kaže svojim mladim bralcem v pravi podobi“. Tako piše Stritar. In nekje drugje zopet: „Kdor ima oči, da vidi, srce, da čuti, in besedo, da nam pove, kar je videl in čutil, ne daj se motiti suhoparni šolski modrosti, katera ga zove „pesimista“, „realista“ in „nihilista“; možje menijo, Bog vé kaj so povedali, a pametnemu človeku so pokazali samo svojo notranjo plitvost in votlost! — Aškerc pa piše: „Moderni poet poj in piši s stališča svojega časa in izobrazbe svoje ter z višine svojega sočasnega duševnega obzorja brez ozira na desno in na levo! Nad svojo pisalno mizo pa imej z zlatimi črkami zapisan ta-le program: „V imenu naroda, pravice, resnice, lepote in svobodne misli! V imenu vseh zatirancev, preganjancev in trpinov! V imenu vseobčega napredka človeškega!... Neka etična resnoba bodi modernemu pesniku tista skrivnostna luč, ki razsvetljuje vsaki umotvor njegov, pa bodi ta umotvor še tako realističen in naturalističen... Govori naravnost! — pa naj te čaka zato kaka „inkvizicija“... In kaj je pisal isti Aškerc v odgovor na znani neosnovani napad „Učit. Tovarisha“ na „Zv.“ platnicah? Ali se ne strinja zopet povsem z mojim strašnim realizmom — on, duhovnik, poet, vzornik?!

Da pa ne porečete: „Vse, kar si tu navedel, velja bolj za realizem sploh — nikdar pa ne za tvoj „naturalizem“, navedem naj Vam še par vrstic iz poslednjega, od velespoštovanega gospoda Stritarja 12. t. m. poslanega mi pisma, ki slovejo:... „Naj Vam torej rečem še enkrat, kar sem Vam že nekda rekel ustno: Zdite se mi na pravem potu; ne dajte se torej motiti! Kar se tiče Vaših nasprotnikov, recite z Goethejem: „Pustite pse, naj lajajo, To kaže le, da jahamo!“ Kdor hoče pošteno delati za narod, mora imeti v srcu močno ljubezen do njega in pa — **debelo kožo**... Narodnega paglavstva in farizejstva noče biti konec... Pohujšljivega do zdaj jaz nisem nič našel v Vaših spi-

sih, razen pohujšljivega za tiste, ki se radi pohujšujejo; in tudi teh pri nas noče biti konec!“

Ne mislite, gospica, da se odurno baham s somišljenstvom našega največjega pesnika-pisatelja, z neomejenim somišljenstvom našega najostrejšega kritika - estetika! Ne! Navedel sem Vam to le zato, da vidite, kakó ste se motila, kazoča na velikanski propad, katerega med Stritarjem in med menoj ni, pa da spoznate krivico, katero mi delate že leto dni, neprestano spodtikajoča se ob mojem — „naturalizmu“.

„Idealista imenoval sem se in se imenujem odločno in ponosno“, piše Stritar; Aškerc pa poje: „— vsak realista je idealista“. Idealista sem potemtakem i — jaz!

Ne govorite mi torej več o „motnem vinu“, ki se zdi prvima literatoma čisto in zdravo! — Ali pa morda zahtevate, da naj ne verujem Stritarju in Aškercu? — Ali res zahtevate še po navedenem, da zapustim realizem?

„Slovenec“ me je napal, ker čutim z delavcem trpinom, ker pobijam koristolovstvo, farizejstvo, svetoblinstvo in razkrinkujem brez ozira na desno in levo — pobeljene grobove. „Narod“ je pisal na to, da delam prav, in da sem „razširil tesne meje našega pripovednega slovstva“. Isto sta pisala prof. Bežek („Lj. Zvon“) in meni osebno prof. Stritar. (Zvršetak pride).

Najnovjše vesti.

Dunaj 2. Dunajski listi pripoznavajo, da so bila včerajšnja izvajanja grofa Badenija povsem pravilna. (To pa menda le oficijozni, o levičarskih si tega ne moremo misliti. Op. ur.) Zlasti „Vaterland“ pravi, da so omenjena izvajanja napravila najboljši utis.

Praga 2. V območju štrajka je noč prošla povsem mirno.

Belgrad 1. V čast novoimenovanemu romunskemu poslaniku je bil včeraj sijajen obed. Kralj je nazdravil romunskemu kralju.

Novi York 2. V sled nalivov je izstopilo jezero pri Stautonu v državi Viržinija. Več delov mesta je preplavljenih, hiš porušeni in oseb pobiti. V sled viharjev v Jacksonville v državi Florida je bilo ubitih najmanj 50 oseb. Opustošenih je kakih 20 mest in vasi. Govori se tudi, da je razdejano mesto Cedarkey.

Trgovinske brzojavke in vesti. Budimpešta. Pšenica za jesen 7:33 7:35 Pšenica za spomlad 1896 7:54 do 7:55 —. Oves za jesen 5:51—5:53 Rž za jesen 6:30—6:32 Koruza za sept.-okt. —. Pšenica nova od 78 kil. f. 7:15—7:20 od 79 kilo. 7:25—7:30. od 80 kil. f. 7:30—7:35 od 81. kil. f. 7:40 7:45 od 82 kil. for. —. Ječmen 5:10—7:70 prosa 5:35—5:35.

Pšenica. Dobro povpraševanje in ponudbe obilne. Trdne cene. Rž in oves stalna, nespremenjena. Ječmen in koruza jako stalna. Prodaja 40.000 met. st. Vrme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12:15, oktober-december 12:22 mirno

Havre. Kava Santos good average za oktober 58:25 za februar 57:50

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatelj precej f. 84:75 —. Concasse 85:75 —. Četvorni 89 —. V glavah sodih 89 —.

Hamburg. Santos good average za oktober 47:50 za december 48 —. za mare 1897. f. 48:25. Trdno.

Dunajski borzi 2. oktobra 1896.

	1. okt.	danes
Državni dolg v papirju	101.35	101.35
„ „ v srebru	101.45	101.45
Avstrijska renta v zlatu	129.45	129.80
„ „ v kronah	100.95	101.20
Kreditne akcije	370.25	371.00
London 10 Lat.	119.75	119.70
Napoleoni	9.52 1/2	9.53 1/2
30 mark	11.73	11.73
100 italij. lir	44.49	44.45

ŽELEZNISKI VOZNI RED.

a) Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Hrpelje (in od Hrpelje brzovlak v Pulj Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Hrpelje.
2.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Hrpelje.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane.
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divače.

b) Južna železnica (Postaja južno železnice.)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetk, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetk in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Pešto in Zagrebom.

12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza z Pešto, Reko — Gorice in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10. — „ mešani vlak do Mürzschlaga.

DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežino.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak s Dunaja.
10.30 „ poštni vlak s Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežino.
5.40 popol. poštni vlak s Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežino.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežino; —
8.56 „ brzovlak s Dunaja zveza z Reko.
Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD:
2 — popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.
DOHOD:
12.07 predpoludne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežine.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“

vabi na

VELIKI IZLET

katerega priredi

V SV. KRIŽ

v nedeljo 4. oktobra 1896.

Posebni vlak,

najet od društva za ta izlet, odide iz Trsta (južni kolodvor) ob 3. uri pop., se vrne iz Nabrežine ob 11. v noči.

RAZPORED:

1. Prihod ob 8 1/2, uri pop. v Nabrežino in korakanje v sv. Križu z godbo. — 2. Vsprejem izletnikov v sv. Križu. — 3. Veselica na vrtu g. Frana Košter: a) telovadba (svobodne vaje in vaje na drugo), b) godba in petje raznih okoliških društev, c) ples, d) Umeteljni ognji, e) Odhod iz sv. Križa v Nabrežino ob 10. uri zvečer z godbo in bengalično razsvetljavo.

Cena vožnje v Nabrežino in nazaj za osebo: III. razred 50 nč., II. razred 80 nč. Ustopnina na veselico za osebo 20 nč. Ustopnina na ples plačajo samo plesalci za ves čas 50 nč., za posamezne ples 10 nč. — Gosti dobro došli!

Podpisani javljam, da ne prevzamem nobene odgovornosti za dolgove, ki bi jih naredila moja sinaha Ivana Brišček.

Barkovlje, 29. kimovca 1896.

Andrej Brišček.

Borzni trg št. 14

razstava sledeča:
Katastrofa na polju
Chodinsky in slavnost kronanja cara

Rujav, pristen, naraven sladkor

dobiva se edino v mojej zalogi po jako nizki ceni. Piporočaje se sem udani

Anton Godnig,
trgovec Via Nuova.

ANTON ZIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka)
se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi

je staro najprej v Pragi razbljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter bladi. — V puščah po 35 in 25 nč. Po pošti 6 nč. več.

Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

B. Fragner,

lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi
Mala stran, vogel Šporkerjeve ulice 203.